

REPUBLIKA

ROK I. ŁÓDZ, PIĄTEK, 23 LUTEGO 1923 r.

NUMER POJEDYNCZY MK. 300.

№ 48.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.
TELEFON 22-14.

WYDANIE PORANNE

GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU.
REKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ.

Cztery bomby-petardy rzucone w Łodzi.

Zamachy nocne na p. Barcińskiego, młyn i organizacje rzeźniczek.

Łódź dnia 23 lutego.

Wczoraj wieczorem miasto nasze zaalarmowane zostało mocnymi detonacjami, dochodzącymi z różnych krańców, a słyszanych w śródmieściu. Poczęły krążyć najfantastyczniejsze pogłoski to o ćwiczeniach wojskowych artylerji, to znów o zamachach na znane osobistości miejscowe. Na kierowane przez redakcję „Republiki” zapytania telefoniczne do urzędów policyjnych otrzymaliśmy w nocy odpowiedzi następujące:

Nieznani sprawcy rzucili wczoraj w godzinach wieczornych cztery bomby-petardy w różnych punktach miasta, a mianowicie: 1) przy ulicy Tylnej przed pałacem Barcińskich. Wybiła ona w mieszkaniu p. Barcińskiego wszystkie szyby, nie uszkodziwszy jednak urzędu ani nie uczyniwszy krzywdy ludzkiej; 2) przy ul. Głównej przed sklepem zjednoczonych rzeźników chrześcijańskich; 3) przy ul. Jakóba 16 w młynie Karossa; 4) przy ul. Bazarnej nr. 8 i 10 gdzie bomba-petarda, zdaje się miała być rzucona pod jatki rzeźników ży-

dowskich, ale faktycznie wybiła tylko szyby w okolicznych domach, zamieszkałych przez biednych mieszkańców.

Delegowany w nocy współpracownik „Republiki” na miejsca, gdzie dokonane były zamachy, stwierdził zniszczenia. Interpelowani przez niego rzeczoznawcy policyjni, obecni na miejscu skonstatowali, iż zarówno materiał wybuchowy, jak i konstrukcja narzędzi zamachów, świadczą iż nie chodzi tu o bomby rozrywające, lecz o petardy, o tyle tylko do bomb zbliżone, że wybuch ich jest nadzwyczaj silny i może

kontuzjować poważnie znajdujących się obok ludzi.

Przeprowadzone na miejscu śledztwo nie dało żadnych rezultatów. Energetyczna działalność policji, rozpoczęta już w nocy nie została uwieczniona do tychczas pozytywnym skutkiem, jednak jak oświadczone naszemu współpracownikowi, policja ma nadzieję wykrycia sprawców, którzy są bezwzględnie zorganizowani. Należy przypuszczać, że nie uczyniła tego żadna odpowiedzialna organizacja robotnicza.

POWOŁANIE NA CWICZENIA WOJSKOWE.

Rezerwiści rocznika 1896 pójda dopiero w czerwcu, 1895 — w sierpniu.

Tel. wł. — WARSZAWA, 22 lutego
Jak dowiaduje się korespondent „Republiki” powołanie na ćwiczenia rocznika 1896 nastąpi dopiero około 15-go czerwca, nie zaś, jak projektowano poprzednio, 15 maja. Rocznik 1895 powo-

lany będzie mniej więcej w sierpniu; rocznik 1897 bez zmiany 15 marca. Ponieważ rezerwiści wymienionych roczników nie zostali w swoim czasie zwolnieni z wojska, lecz tylko bezterminowo urlopowani, przeto niestawienie się

na czas karane będzie wedle kodeksu wojskowego, jako dezercja. Nie zostaną powołani studenci i lekarze, o ile posiadali w wojsku stopnie oficerskie. Odnośnie rozlokowania powołanych na ćwiczenia rezerwistów przewidzia-

ne są dwa wypadki: dla szeregowych i podoficerów będzie ono terytorjalnie t.j. w miejscu stałego ich pobytu, dla oficerów — w miejscu stacjonowania

J. U.

Machinacje walutowe banków.

Jak Bank Kredytowy honoruje własne przekazy?

Tel. wł. — WARSZAWA, 22 lutego
Ostatnia zwyżka walut zagranicznych na giełdzie warszawskiej i pozostające w związku z tym niesłychane obroty bankowe wywołały w kołach ministerstwa skarbu wrażenie, jakoby działalność naszych banków nie odbijała się korzystnie na polskim życiu gospodarczym. W zakupach walut wysokocennych dla przemysłu łódzkiego na giełdzie warszawskiej dostrzeżono pewne objawy, które w związku z doniesieniami z Łodzi o całkowitym nieomal wstrzymaniu dyskonta rzucają cień na ekonomiczne podłoże egzystencji banków. Planowane jest w najbliższym czasie utworzenie komisji lustracyjnej, która zbada działalność banków warszawskich i łódzkich i w razie stwierdzenia szkodliwej działalności, wpływającej na obniżenie waluty polskiej, cołnie bankom tym kredyt v. P. K. K. a nawet posunie się do odebrania koncesji.

na szczególną uwagę. Nareszcie władze zdecydowały się na ingerencję w zabagnione stosunki bankowe, które ze szczególną siłą dały się odczuć handlowej i przemysłowej Łodzi. Jak grzyby po deszczu powstały w ciągu ostatnich lat instytucje t. zw. „kredytowe” które zerują na naszej zrujnowanej walucie, nie zajmują się ani inkasem ani dyskontem weksli, wyzyskują przekazy w sposób zatruwający, wogóle nie odpowiadają celom swej egzystencji, a zajmują się wyłącznie lukratywnymi interesami giełdowymi z poważną szkodą dla całokształtu gospodarstwa narodowego.

Redakcja „Republiki” zebrała w tej dziedzinie pokaźny materiał i niebawem przystąpi do jego opracowania i publikacji. Narazie podajemy jeden tylko fakt, zakomunikowany nam wczoraj przez kupca gdańskiego p. K., dotyczący czynności przekazowej łódzkiego oddziału Banku kredytowego warszawskiego.

P. K. w przejeździe do Łodzi zatrzymał się w Bydgoszczy, dokąd wysłał niedawno weksli na sumę 7,800.000 mk.

do tamtejszej inst. Banku Kredytowego. Dyrekcja oświadczyła mu, iż należność za weksle wpłynęła, bank jednak nie rozporządza gotówką i może dopiero wypłacić za kilka dni. Wreszcie zgodzono się na wystawienie p. K. przekazu na Łódź, na łódzki oddział Banku Kredytowego, dając jednocześnie na rękę awiz, aby należność była wypłacona natychmiast.

Jakież było zdziwienie p. K. gdy w banku w Łodzi oświadczone mu, że oddział łódzki Banku Kredytowego nie honoruje przekazów oddziału bydgoskiego tegoż banku, ponieważ ten ostatni wystawia przekazy, a nie nadsyła pokrycia. Na uwagi oburzonego tym postępowaniem do żywego p. K. iż jest to kompromitacja instytucji, oddział łódzki banku kredytowego oświadczył, że może przekaz honorować, ale dopiero, za kilka dni.

Daliśmy powyżej sporadyczny przykład tego, co się obecnie w przeważnej części banków łódzkich dzieje. Objawy prawdziwej solidarności, która winna być podstawą zaufania do instytucji

kredytowych należą w Łodzi dziś do wyjątków. Nie dziw, że klientela większości banków, rekrutująca się przeważnie z ludzi średnio zamożnych posiada najgorszą opinię o tych instytucjach, a czynnik rządowe muszą się wtrącić w tę całą sprawę. Większość banków zatraciła poczucie swego celu, pracuje wyłącznie dla dywidend dyrektorskich, które dochodzą do setek milionów i po nieważ najżywniejszymi interesami Łodzi.

Jak powiedziano, w najbliższym czasie z okazji pobytu w naszym mieście komisji lustracyjnej min. skarbu, przystąpimy do szerszego opisu tego wrzodu walutowego, który toczy nasz organizm, a do którego rozwoju w pierwszym rzędzie przyczyniają się laszczniki bankowe. Tymczasem redakcja „Republiki” zwraca się do ogółu zainteresowanych z pośród wszystkich sier o łaskawe komunikowanie nam pisemnie znanych im wypadków nadużyć przez banki ich właściwych celów gospodarczych.

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

POSIEDZENIE SEJMOWEJ KOMISJI SPRAW ZAGR.

Nasz warszawski kor. telefonuje nam:

Wobec krążących wciąż alarmujących wiadomości, jakie nadchodzą z pasa neutralnego i ciągłej niewyjaśnionej sytuacji politycznej, co do granic wschodnich, przewodniczący sejmowej komisji, do spraw zagranicznych zwołał na wtorek posiedzenie tej komisji, na które zaprosił również min. Skrzyńskiego dla złożenia wyjaśnień w związku z obecną sytuacją.

ZEBRANIE W BELWEDERZE.

Wczoraj odbyło się w Belwederze na zaproszenie prezydenta rzplitej zebranie, na które przybyli: p. minister

skarbu Grabski, kierownik ministerstwa W. R. i O. P. p. Mikułowski-Pomorski, marszałek Trąpczyński, wice-marszałkowie Sejm, Moraczewski i Osiecki, członkowie komisji skarbowo-budżetowej sejm i senatu, przedstawiciele świata naukowego oraz reprezentanci organizacji współdzielczych. Podczas zebrania dyrektor Franciszek Stefczyk wygłosił referat o roli współdzielczości w uprzemysłowieniu rolnictwa.

EXEQUATUR KONSULOWI BRAZYLII W ŁÓDZI.

Minister spraw zagranicznych udzielił exquatur p. Józefowi Krauzowi, honorowemu konsulowi republiki Stanów Zjednoczonych Brazylii w Łodzi. Pat.

PROCES O „NASZ KURJER”.

Nasz warsz. kor. telefonuje nam: Jak wiadomo „Nasz Kurjer” nie wychodzi już od dwóch tygodni. Central-

ny konsjon zaskarżył do sądu wydawnictwo tego pisma za to, że nie dotrzymuje umowy, według której pismo to powinno ukazywać się bez przerwy i służyć interesom organizacji sjonistycznej w Polsce i koła żydowskiego w sejmie.

„NARODNI LISTY” O PROJEKCIE MIN. GRABSKIEGO.

„Narodni Listy” w artykule wstępnym omawia projekty sanacji skarbu p. min. Grabskiego. Pismo zajmuje stanowisko dość przychylnie do tych projektów, powstrzymując się od wszelkich wycieczek.

O RYNEK PRUS WSCHODNICH.

Jest on zaniedbany przez Polskę.

AW. — PARYŻ, 22 lutego — „Chronique Economique et Financiere”, wychodząca w Brukseli, w dodatku, poświęconym sprawom polskim, wyraża

zdziwienie, że Polska nie zainteresowała się dotąd rynkiem Prus wschodnich i nie stara się wywozić tam węgla, cementu i wyrobów swego przemysłu, który doskonale mógłby konkurować z niemieckim, gdyż transport ze Śląska np. jest tańszy przez Warszawę i Mławę, niż przez Berlin. Pismo podkreśla, że Niemcy z Prus Wschodnich splecają odszkodowania polskim drzewem, które w Polsce jest znacznie tańsze, niż na rynku Prus. Opanowanie rynku Prus Wschodnich przez Polskę przeszkodziłoby ekspansji Niemiec na Litwie. Tymczasem Polska po plebiscycie przestała się zupełnie interesować Prusami.

MOST KOLEJOWY POD GRODNEM

AW. — WILNO, 22 lutego — Budo wa mostu kolejowego na Niemnie pod Grodnem ma być ukończona 15 bm. Niezwłocznie po ukończeniu budowy będą uruchomione pociągi.

Dolary, franki i funty nie zastąpią Wam!

ciastek z naszej firmy, które są wypiekane bez sacharyny i na świeżym maśle. Jeżeli dbacie o Wasze zdrowie, to przekonajcie się i kupujcie tylko w niżej podanych sklepach posiadających tylko nasze wyroby:

Sklep Własny, Rozwadowska 1, róg Piotrkowskiej
„Switezianka“, Piotrkowska 83
F. Wężyk, Ceglinańska 32, róg Piotrkowskiej
F. Rydza, Benedykta 1, róg Piotrkowskiej
JAN PUJDAK i S^{KA}
daw. „SWITEZIANKA“
Wytwórnia wyrob. cukier. **Wólczańska 74.**

Wkrótce

M O N N A V A N N A

Fabryka dachówek asbestowo-cementowych

„WIEK“ JAN JACK i S^{KA}

—ZAWIERCIE (OGRODZENIEC).—

Najtrwalsze i najłżejsze dachówki. Najlepszy materiał izolacyjny dla dachów i ścian; przy wiązaniach dachowych wymaga zaledwo jednej trzeciej części użytkownego normalnie drzewa. :: ::

PRZEDSTAWICIEL NA ŁODZ:
MIECZYŚLAW HERTZ,
Al. Kościuszki 61. :: Al. Kościuszki 61.

Niniejszym zawiadamiam Sz. Kli-jentelę, że otworzyłem

Filję składu śledzi towarów kolonialnych

przy ul. Rzgowskiej № 4
w domu S. Kleina ::
S. MAŁAMUT.

W piątek, dn. 23 b. m. punktualnie o godz. 8 wiecz. w lokalu Stowarzyszenia Techników, Andrzeja 3, wygłosi

Odczyt p. prof. Włodzimierz Wroński na temat:

O rachowaniu maszynowym z obrazami świetlnymi.

O jaknajbliższe przybycie członków, oraz gości wprowadzonych uprasza

623-1 **ZARZĄD.**

Sala Filharmonji -- Dzielna 20.

JUTRO, tj. w Sobotę o godz. 4 po poł.

Pierwsze Wielkie Przedstawienie DLA DZIECI

podług następującego programu:

- CZĘŚĆ I.**
1. Prolog wypowiedzi Edward Kucharski.
 2. Walc muz. Kreislera odtająca Ksienka Kuszpietowska i Daniel Gaubler.
 3. Kotek się myje muz. Moniuszki Rybka muz. Moniuszki Skowronek muz. Noskowskiego odśpiewa Helena Zbońska-Ruszkowska (primadonna Op. warsz.)
 4. Mała Sabcia Gdzie wina W ogródeczku wypowiedzi 8-letnia Fenia.
 5. Zabawa w koniki odtająca Ksienka Kuszpietowska i Daniel Gaubler.

- CZĘŚĆ II.**
6. Bitwa pod Grunwaldem Podróż Karolka na koziołku Historia pruskiego nauczyciela O Janku kręcicielu wypowiedzi autor Benedykt Hertz z przezrociami art. mal. K. Mackiewicz.
 7. Idylla dziecięca odtająca Ksienka Kuszpietowska i Daniel Gaubler.
 8. Jako pajacyk bawić będzie Edward Kucharski.
 9. Taniec holenderski 630 Moment musical odtająca 6-letnia Fenia.
 10. Spój, male książatko, muz. Mozarta Baj, muz. Hermana U sikorek, muz. L. Blech odśpiewa Helena Zbońska-Ruszkowska.
 11. Pajacyk i Markietanka odtająca K. Kuszpietowska i Daniel Gaubler.

KONKURS DEKLAMACJI

poprowadzi technicznie Edward Kucharski, który wypowie z estrady warunki konkursu.

Ostrzeżenie!!

Ostrzegam przed Firmą M. BRODATY, zakład pomników ul. Franciszkańska Nr. 14, która nie dotrzymuje przyjętych :: zobowiązań. ::

M. NEUMARK, Lipowa № 25.

WYSTAWA OBRAZÓW

M. SZTERLINGA
OTWARTA CODZIENNIE OD GODZ 10 DO 8 WIECZ. W SALI T-wa „HAZOMIR“, ALLEJA KOŚCIUSZKI № 21.
— WEJŚCIE Mk. 1500. —

Poszukuję mieszkania

w centrum miasta, składającego się z 4 ewentualnie 3 pokoi, kuchni i wygod. Cena obojętna. Oferty składać pod „mieszkanie“ w Administracji dziennika „Republika“. 232-0

OSZCZĘDZA ten kto się udaje :: do firmy ::

„WYGODA“

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska № 238.
DAJEMY NA RATY wszelką GARDEROBĘ MĘSKĄ I DAMSKĄ towary łokciowe i galanterijne oraz obuwiu męskie i damskie w wielkim wyborze. wszelkie obstalunki wykonywane solidnie we własnej pracowni w ciągu ::::: gu 4-ch dni. ::::: **ŻADNEJ FILJI NIE POSIADAMY.**

Lekarz Dentysta **Z. GLUCKSMANOWA**
CHOROBY JAMY USTNEJ I ZĘBÓW przyjm. od 9-1 i 4-7 w niedzielę i święta od 9-1 przed poł. Ceglinańska № 12, FRONT 2-gie piętro. 230-14

Dr. W. Łagunowski
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Przyjmuje od 12-2 i od 6-8 wiecz. Dla Pań od 5-6 wiecz. Gdańska (Długa) 42. 605-10

Dr. Różaner
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe **DZIELNA № 9.** Przyjmuje od 8-10 i pół i od 4-8. 190-24

Dr. I. SILBERSTROM
Choroby skórne i weneryczne **ZIELONA № 11.** Przyjm. od 12-1, 2-4 i pół i 7-8 wiecz. Niedziela od 9-2 pp. 399-3

Lekarz dentysta **F. ROZENOWNA**
b. długoletnia asystentka Lek. dent. Ritta Kilińskiego 47. Przyjmuje we własnym gabinecie od 10-11 3-7 Uwaga: lewa strona i p. front. 583-2

Hilary Gliksman
Chor. płuc i wewnętrzne powroci. Przyjmuje od 6-7 i pół popoł. **ZIELONA № 17,** mieszkanie przyw. Gdańska 64. 529-1

Dr. L. Prybulski
Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe. Leczenie światłem (lampą kwarcową) i promieniami Roentgena. Zawadzka № 1. Przyjmuje od 9-1 i od 5-8. Dla pań od 4-5. 92-0

Dr. Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne przyjm. od 10-12 i 5-7 **NAWROT № 7.**

Dr. S. Kantor
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. ul. Piotrkowska 144 róg Ewangelicka. Gabinet Röntgena i światło-leczniczy. Godziny przyjęcia: 9-2 i 6-3. Dla pań 6-8. 355-3

Dr. BRAUN
POŁUDNIOWA № 23. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Przyjmuje od 8-10 poł. i od 6-8. Pań od 4-5. 237-0

Lekarz dentysta **Feliks Seidengart**
Zawadzka 10. Przyjmuje 10-1 i 3-7. 398-3

Lekarz - Dentysta **Eugenia Natanson**
Konstantynowska № 11 Przyjmuje od 10-1 i 3-7

Za wydawnictwo „Republika“
Maurycy J. Poznański.
Redaktor Naczelny: **Marjan Nusbaum-Oltaszewski.**
Kierownik działu gospodarczego: **Dr. Leszek Kiralien.** Kierownik działu lokalnego: **Władysław Polak.**
Złożono w własnej drukarni litograficznej (Piotrkowska 49); odbito w Drukarni Państwowej.

Dr. STAWOWCZYK
Sienkiewicza № 29. Choroby wener. skórne. Przyjm. od 9-10 i pół i od 5-7. 606-1

Lekarz - Dentysta **Berta Nusbaum,**
Piotrkowska № 51. Godziny przyjęcia 10-1 i 4-7.

Dr. med. **M. GLAZER,**
PIOTRKOWSKA 82. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje 11-1 i 5-1

Za **BRYLANTY** platynę, zęby, złoto i zegarki płaci najwyższe ceny **B. SZPIRO,**
Konstantynowska № 28 284-33

Płacę 150 procent drożej kupuję **Brylanty** złoto, srebro, perły, diamenty, stare zęby, zegarki, biżuterię, garnet, robę i dywany. 7 Konstantynowska 7 **Z. MILICH, 348-37** prawa oficyna i piernik

Za **BRYLANTY** platynę, zęby, złoto, zegarki Płaci najwyższe ceny **M. KLOCMAN,** Nowomiejska 4, sklep 1. 387-1

BRYLANTY platynę i wszelką biżuterię kupuje i płaci sumiennie **SKLEP JUBILERSKI CHODŹKO,** POŁUDNIOWA Nr. 1. 539-12

WASZYNY DO PISANIA „TORPEDO“ tania do sprzedania. Główna 38, m. 3, fr. 1 do 2 i pół i od 6 i pół wiecz.

Ogłoszenia drobne. **Kupno i sprzedaż** (za wyraz 90 mk.) **A.A. KUPUJE** meble, dywany, maszyny do szycia. Płacić najlepiej. Wólczańska, Benedykta 19. 276-0

Pianino zaraz do sprzedania. Adres: Ul. Targowa 54, P. Arndt (608-1)

Rozmaite. (za wyraz 70 mk.) **KUPNIĘ** do ręcznego szycia przyjmuję. Landau Głoczerowa, Piotrkowska 114.

Zaginął pies rasy wizer wabi się „Azor“. Odszukać za wynagrodzeniem na ulicy Piotrkowskiej 123, m. 16. Józef Witkowski. 591-1

Zagub. dokum. (za wyraz 55 mk.) **Zagubiony** został dowód osobisty na imię Dorota El. wyd. w Rawie. 607

Prenumerata: w Łodzi mk. 7000 i odnosz. do domu 500 miesięcznie. — Zamiejscowa mk. 7500 miesięcznie. Zagranicą mk. 10.000 miesięcznie.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 800 mk. za wiersz nonparelony jednoszpaltowy. NADESŁANE: w tekście 1000 mk. — po tekście 700 mk. za wiersz nonparelony (str. 4 szpalty). NEKROLOGI: 600 mk. za wiersz nonparelony (str. 4 szpalty). Zarezerwowane i załącznikowe po mk. 45.000 po tekście. Ogłoszenia zamiejscowe obliczone są o 50 procent. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.